

”Du kan inte lura någon att känna sig som hemma”

Text: Anna Yngvesson

Foto: Lennart Engström

En favoritplats. ”Det här är ett lyckat exempel på hur samtida konst och spännande design kan samspela i offentliga rum”, säger Andreas Bjersby om entrén till folkthanvården på Vretgränd i Uppsala. Patrik Karlström har fotograferat bilderna och Stina Lindholm har utformat soffan i betong och ek.

– Ingen vill åka med ett flygplan som är pyntat med eterneller och foton på flygvärdinnornas barn – vi vill känna att vi tas om hand av ett professionellt flygbolag.

Samma sak gäller landstingets verksamheter och lokaler, berättar Andreas Bjersby.

Andreas Bjersby är konstansvarig på landstinget och har sin arbetsplats på Kultur i länet. Han är en av de personer som väljer konsten vi omgärdas av på våra arbetsplatser runt om i landstinget.

– När jag går in i ett arbetsrum slås jag av människans behov av att göra det personligt. Så länge någon är ensam om att använda ett rum är allt gott och väl, men det ställer till problem om det är en person som tar emot besökare. Det är till exempel inte lyckat att en kurator har bilder på barnen i sitt rum.

Även i väntrum och korridorer möts han ibland av personalens egen utsmyckning med torrade eterneller eller virkade dukar. Det gillar han inte även om det gjorts med största välvilja.

– En del försvarar sig med att det ska kännas ”som hemma”. Men hemma hos vem då? Man kan inte lura i en person att han är hemma när han faktiskt är på sjukhuset.

Andreas Bjersby vill att patienten ska känna att lokalen är genomtänkt. Slumpen får inte avgöra vilken konst som finns i ett rum. Det är bra med konst som kan ge flera infallsvinklar och tolkningsmöjligheter. Bland patienterna finns ju både vana och ovana betraktare av konst.

Att konsten är viktig för den sjuke är Andreas Bjersby övertygad om.

– Det finns forskning som visar att vi mår bättre när vi vistas i lokaler som är estetiskt utformade. Patienten blir kanske inte friskare i sin sjukdom, men blir han väl mottagen känner han sig tryggare. Konsten hjälper oss att hitta det som fortfarande är friskt hos oss.

När Andreas Bjersby väljer konst eller konstnär för utsmyckningen av en ny- eller omgjord lokal utgår han ifrån hur rummet ser ut eller ska se ut, vad det ska ha för funktion och vilka människor som ska vistas där.

– Jag och mina kolleger gör allt vi kan för att komma in i ett tidigt skede, helst redan när man börjar tala om att bygga nya lokaler. Det blir aldrig samma resultat om vi kommer in sent.

Konsten som köps in till landstinget ska

vara gjord av nu levande och yrkesverksamma konstnärer.

– Vi köper från konstnärer i hela landet, men håller extra koll på konsten i Uppland. Det kan vara skulpturer, måleri, grafik eller fotografi, men vi har även ett öppet förhållningssätt till andra medier.

Konsten bör dock inte se ut hur som helst.

– Vi visar inte konst som är påtagligt skrämmande eller som i sin situation på till exempel ett sjukhus kan uppfattas som kränkande. Ändå har jag en önskan om att vi ska vara ett forum även för svårare konst. I framtiden kanske vi någonstans kan skapa ett eget konsttrum.

Faktaruta

Motsvarande en procent av landstingets byggkostnader avsätts för konstnärlig gestaltning. En regel som även gäller vid renovering av lokaler utan konst.

2005 beräknas närmare tre miljoner kronor gå till konstnärlig gestaltning. Pengarna är då fördelade mellan ett 50-tal platser och lokaler.

I dag äger Landstinget i Uppsala län cirka 16 000 konstverk.